

פרשת אמור

"ואהבת לרעך כמוך"

שבת שלום לכולם, נמצאים אנו בימי ספירת העומר, וכידוע כלל שאמר רבי עקיבא בזמן הזה "ואהבת לרעך כמוך זה כל גדול בתורה", ולכן נגיד כמה מילים:

לגבי ציווי מצוות "ואהבת לרעך כמוך" נאמרו במפרשים כמה וכמה ביאורים ואופנים שונים של קיום המצוה. היום בעזרת ה' נלמד את ביאור המצוה הזאת לפי ספר 'מידות הראי"ה', נביא את לשונו עם ביאור קל.

א - האהבה צריכה להיות מלאה בלב לכל. טבע האדם שה' ברא, צריך לאהוב את ה' ועולמו באופן של הכרת הטוב, עכשיו הרב הולך לבאר מדרג של התעלות באהבה עד לסינון של האהבה מחמת הצורך לשנוא את הרע הרשע והעוול.

אהבת כל המעשים כולם היא קודמת לכל. רמה ראשונה של אהבה זה לאהוב את כל היצורים כולם – ים יבשה שמים פירות טעימים – ולשמוח מטוב ה'. **אחר כך אהבת כל האדם**, כמבואר בספר שערי קדושה לרבי חיים ויטאל שבאופן כללי יהודי צריך לאהוב את כל האנושות (כמובן גוים ששומרים על תקן ז' מצוות שהם מצווים מאת ה'). **אחריה אהבת ישראל**, השיא של האהבה צריכה להיות אהבת ישראל ואהבה הזאת לישראל היא כוללת הכל שעתידין ישראל לתקן את כל המעשים (ברואים) כולם. בכל האהבות האלה הם אהבות מעשיות לאהוב אותם לעשות להם טובה ולגרום להם עלוי, אהבה ביהדות פירושה נתינה הענקה ורצון שהשני ישמח ויהיה מאושר, לכן אין להסתפק באהבת הרגש והלב אלא יש לבטא אותה במעשים ממשיים, לעשות להם טובה גשמית כפשוטו, אבל בעיקר לגרום להם עלוי – פירושו טובה רוחנית כגון לעזור להם לתקן את מידותיהם ולהפוך לאנשים טובים. **נעלה על כולן אהבת ה'**, אהבת ה' כשהאדם זוכה לה הופכת את כל אשיותו לאדם שמח ומאושר ובלשון הרב שהיא האהבה שבפועל שאינה גוררת בעצמותה שום דבר כי אם מה שהלב מלא ממנה זהו האושר היותר נשגב.

לומדים להיות אנשים טובים

ב – אהבת הבריות צריכה להיות חיה בלב ובנשמה, כלומר אהבת כל האדם בייחוד, אהבת כל העמים כולם, חפץ עילויים ותקומתם הרוחנית והחמרית, והשנאה צריכה להיות רק על הרשעה והזוהמה שבעולם. אי אפשר כלל לבוא לידי רום הרוח, לדרגה הרוחנית הנפלאה של "הודו לה' קיראו בשמו הודיעו בעמים עלילותיו" בלא אהבה פנימית, מעימקי לב ונפש להטיב לעמים כולם, לשפר את קניניהם לאשר (לחזק) את חייהם. תכונה זו היא שמסגלת את רוחא דמלכא משיחא לחול על ישראל. בכל מקום שאנו מוציאים רמזי שינאה, הרינו יודעים ברור שהכונה רק על הרשעה. אבל עלינו לדעת כי נקודת חיים, אור וקודש, תמיד לא זזה מהצלם האלוהי שנחנן בו האדם בכללו, וחוננו בו כל עם ולשון כל אחד לפי ערכו.

ג – אדם נשחת (מושחת) ראוי לשנוא אותו רק מצד חסרונו, אבל מצד עצם צלם אלהים שלו ראוי להוקירו באהבה. גם לדעת שמציאות יקרת ערכו (צלם אלהים שבו) יותר עצמית לו ממציאות מקריו (מעשיו) הפחותים. על כן אמרו במסכת פסחים מט. קריעת עם-הארץ (אדם רשע) כדג, היא דווקא מגבו ולא מצד פניו, שבהם אור הצלם. לקרוע מגבו פירושו מהצד האחוריים שלו המבטא את צדדיו החיצונים ולא הפנימיים של אותו אדם, כי בפנימיותו שוכן צלם אלהים.

ד – מידת האהבה השרויה בנשמת הצדיקים היא כוללת את כל הברואים כולם, ואינה מוציאה מין הכלל שום דבר, לא עם ולשון. אע"פ שלפעמים אהבת הבריות מקפת היא את הכל, ונכנס גם רשע בכלל האהבה, אין זה מגרע כלל משנאת הרע, אדרבא, היא מחזקת אותה, שהרי ודאי לא מצד הרשעות של הרע הוא נכנס בכלל האהבה, אלא מצד חלק הטוב שבו, שהאהבה אומרת שהוא נמצא בכל מקום, וכיון שמפרידים את חלק הטוב לאהבה אותו, נשאר השנאה לחלק הרע מפולשת (נפרדת) וגמורה (עומדת לבדה).

יזכנו ה' לקיים את מצוותיו מתוך רצון לתת ולעשות נחת רוח לה' ולכלל האנושות כולה.

שבת שלום לכולם